

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 20. Quæ bona D. Iosepho ex eo quod Virginis fuerit Sponsus
provenerint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

nimiter. At quo prämio putas? Cüm ex hac vitâ demigrat Cherubini merito ornata; Cherubini prämio cumulatur. Ferant ergo patienter uxores quæcumque jugum duxerunt cum viris asperis & austeris, dives enim eas manet remuneratio: hoc autem crebro secum recogitent: cum in matrimonio Mariæ & Joseph fuerint etiam suæ spinæ & ærumnæ, suum absque iis usquequaq; esse non posse, Deumque velle ut per Crucem quisque prædestinatorum ut Crucis filius tendat in cælum, & perveniat ad coronam.

nonnulla quæ hic titulus supponit, seu quæ hunc sponsi titulum præcedunt; alia quæ illum comitantur: alia denique quæ illum consequuntur. Quæ hunc titulum præcedunt; illa sunt quæ ei à Deo collata sunt ut ad hanc dignitatem dignè & ut par erat præpararetur: Quæ comitantur, illa sunt quæ ipsa dignitas per se confert & secum advehit: quæ consequuntur, sunt illa quæ ei propter istam dignitatem ad ornamentum adjecta sunt: quæ toridem Sectionibus, eodemque ordine prosequemur.

CAPUT VIGESIMUM ET ULTIMUM.

Quæ bona Divo Josepho ex eo quod Virginis fuerit Sponsus provenerint?

I.

MAGNA sunt omninò quæ hujus singularis intuitu dignitatis Divo Josepho sunt à Deo collata dona cœlestia, & quisea vel mente assequi, vel dictione complecti sufficiat? impar est omnis eloquentiæ vis explicandæ gloriæ tantæ. Hinc noster D. Damascenus Grat. de Nativ. Beat. Virg. *Dignitas hæc, inquit, fuit concessa Divo Josepho singulari Dei dono, & per dispensationem omni sermone præstantiorem.* Similiter alii Patres & Doctores loquuntur. Sed si ita est, quid ergo hæc aggredimur? quid nitimur? imò ex hoc magis audendum, quandoquidem materia ipsa, ex hoc quod est ineffabilis, fandi tribuat copiam, nec possit deficere quod dicatur, ubi nunquam poterit esse factis omne quod de eâ dicitur: Quare ex hoc ipso supra omnia hæctenus eâ de re dicta, vel deinceps, seu à nobis, seu à quocumque dicenda, mente confurgamus, agnoscamusque illa quantacumque sint, & nobis videantur, minora tamen esse meritis ejus & dignitate: quibus prælusus ad rem veniamus.

I I.

Distinguo itaque dona quæ Divus Josephus sub hoc titulo Sponsi accepit & illa in tres Classes divido: sunt enim

SECTIO PRIMA.

Dona Divo Josepho collata ut dignus fieret esse Sponsus Beatissima Virginis.

Pulchram noster Sylveira tomo 5. in Evang. lib. 8. cap. 18. quæst. 9. movet difficultatem, per quam nobis ad præsentem, quam versamus materiam, facimus aditum. Quærit ille cur Christus Dominus cum matrem suam Sponso orbatam, moxque filio orbendam, esset Joanni Virgini commendaturus, non illud fecerit in coenaculo, sed distulerit usque dum esset in Cruce?

Nec valet si dicas id contigisse quod Beata Virgo non esset præens in coenaculo, unde nec de illa fieri ullam apud Evangelistas mentionem. Ubi agunt de ultimâ cœnâ, quod tamen non videbatur reticendum si adfuisset. Contrarium enim vel ex eo redditur indubitabile quod Exodi cap. 12. n. 2. ubi de manducatione Agni Paschalis, & institutione cœnæ legalis, lex sic præcipiebat: *Tollat unusquisque agnum per familias & domos suas: sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum Agnum, assumet vicinum suum qui junctus est Domui suæ, &c.* Atqui si Apostoli adfuerunt cœnæ legalis quam fecit Christus, cui immediate successit cœna Sacramentalis (quod hic censerentur esse de familiâ & domo Christi) quantò magis ergo Mater ejus? & certè cum quo Beata Virgo fecisset, juxta hanc legem, cœnam istam

istam Agni, si non fecisset cum filio suo: quod si huic interfuit, cur subsequente mox Cœnâ Sacramentali à mensâ surrexisset & inde discessisset? Huic nostræ Sententiæ in hac responsione adstipulantur D. Hieronymus epist. 150. quæ est ad Hedibiam quæst. 2. Divus Chrysostomus homil. 83. in Matth. Euthymius & Theophylactus in Matth. Titus Bostrensis in cap. 12. Lucæ, Archiepisc. Paleot. lib. de Pass. chorda 7 cap. 11. noster Sylveira tom. 5. in Evang. lib. 7. cap. 7. quæst. 26. Cajetanus, Suarez, Valquez, Cabrera, Lorca, noster Corneio, Cardinalis Lugo, & alii in 3. part. D. Thomæ quæst. 81. Imò Christum, Sacram Eucharistiam inter omnes primò Matri suæ porrexissè docent inter alios Christophorus à Castro, Barradius, Paulus Scherlogus apud eundem Sylveiram tom. 3. in Evangel. cap. 35. quæst. 19. ubi etiam allicit & probat principaliter propter B. Virginem Eucharistiam institutam fuisse, & magis pro illa, quàm pro omnibus aliis simul collectivè.

V. Quod verò Sacri Evangelistæ loquentes de hujus Sanctissimi Sacramenti institutione, solùm mentionem faciant de Apollolis: præterquam quod argumentum est ab autoritate negativa, ut aiunt, exindè provenit, quod illi cum hujus Sacramenti institutione conjugant Sacerdotum ordinationem per quos hoc Sacramentum est conficiendum, quod cum non competat Beatæ Virgini ratione sexus sui, idè solùm mentio facta est Apostolorum,

VI. Respondet igitur ad propositam Quæstionem noster Sylveira citatus, non fuisse committendam Virginem discipulo nisi ob merita: probata autem sunt illius merita, non in Cœnaculo, sed apud Crucem: ibi enim eluxit ejus fidelitas, amor, fortitudo, & constantia: cum solus ex Apostolis eum non deseruerit, sed ad Crucem utique comitatus sit. Ad hujus Responsionis confirmationem expendenda verba Christi, dum ei Matrem suam commendavit. *Cum vidisset ergo IESVS, inquit Evangelista, Matrem & discipulum stantem, quem diligebat, dicit Matri*

sua, Mulier ecce filius tuus, deinde dicit discipulo, ecce Mater tua. Ubi nota particulam illam ergo illativam, per quam manifestè innuitur idè Joanni hunc delatum honorem & dictum *Ecce Mater tua* quod cum vidisset Jesus sibi in Cruce adstantem. Vides ergo Joanni non fuisse traditam Virginem in Matrem adoptivam ob quæcumque ejus merita, sed requisita fuisse prius grandia valdè, illa scilicet quæ jam jam tetigimus: quanto majora ergo debuerunt esse in Divo Josepho, cui longè sublimiori & excellentiori modo tradi debebat, nempe ut sponta, id est Conjux, & ut esset unus cum illa: Scriptum quippe est, *Dimittet homo Patrem & Matrem suam, etiam naturalem, & adhaerebit uxori suæ.*

Sed quænam illa D. Josephi merita? VII. 1. Regum cap. 13 ait Scriptura. *Quasivit Dominus virum secundum cor suum, quem Regno Israel præficeret.* Quæ verba D. Chrysostomus homil. de David & Goliath ponderans ait. *Quærendo indicari Deum primò singulos homines ac universos atrigisse, examinasse cunctos, pluri-mosq. prævidisse ex quorum numero eligeret Regem: invenit tandem David, cuius meritum transire non potuit.* Atqui ex D. Bernardo homil. 2. super Misus est. *Divum Josephum tanquam alterum David Dominus invenit.* Prævidit ergo Deus cunctos homines, perpendit singulos, ut videret quem regno suo, quem familiæ sanctæ, quæ regnum Dei in terrâ constituebat, præficeret, unius Divi Josephi meritum invenit, quod transire non potuit. *Inventus est,* inquit Metaphrastes orat. de educat. Mariæ, & ortu Christi, *Joseph qualem quærebat ratio.* Quid est qualem quærebat ratio, nisi talem ut esset similis Mariæ? omnia ergo quæ in Mariâ summa & ineffabilia sunt reperta gratiæ dona, in Josepho quoque, si non in æquali, quod non velim dicere, in suppari tamen gradu, excelluerunt.

Cum Sacrum Evangelium de Divo VIII. Josepho sermonem instituit, mox ut eum virum Mariæ pronunciat, Patrem quoque Christi indicat in eo quod asserit de eâ Christum natum Matth. cap. 1. *Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ de qua natus est IESVS.* Et infra ibidem.

Cum esset desponsata Mater IESU Maria Ioseph, antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu sancto Et Luc. c. p. 2. *Ascendit Ioseph à Galilæa in Bethleem, cum Mariâ desponsata sibi uxore pregnante.* Quid hoc est? nimirum in Divo Iosepho esse Virginis Sponsum & Patrem Christi sunt ita inter se conjuncta, ut vix unum tangi possit, quin alterum retonet: Ratio est quia etsi fuerit electus Divus Iosephus ut esset Virginis sponsus, non tamen propter hoc ultimatè & præcisè, sed ut per hoc fieret Christi Pater eo modo quo Tractatu sequenti cap. 10. eoque nomine Christum ut Pater filium per omnia sollicitè curaret: Cùm ergo illæ duæ qualitates ita sint inter se connexæ, consequenter & dona; ut proindè vix possit quidquam de istis donis dici quæ sub unicâ istarum duarum qualitatum accepit, quin simul etiam alia subintelligantur. Ergò cùm Divus Iosephus ab æterno electus fuerit ut esset Virginis Sponsus, & per hoc Christi Pater verissimè; certum est quod ex vi hujus electionis eas omnes gratias acceperit, quas dignum fuit illum habere qui ad talia munia electus erat. Cogita jam apud te qualia sint ista munia? Cogita quid sit esse Virginis Sponsus? quid Christi Patrem? & unum æquè verè ac alterum, ut infra ostensuri sumus? Ah Deus immortalis! quem tanta Virgo merebatur Sponsus? quem Patrem tantus filius? *Inventus est Ioseph qualem querebat ratio.* Primariæ sunt mundi dignitates istæ, omniumque quas cognoscimus potiores, primas ergò & supremas gratias accepit: & porro ita est. Gratiæ enim aliæ sunt infusæ, aliæ acquisitæ: quoad infusas habuit omninò primas. Gratiâ enim sanctificationis in utero accepit, eamque adeò uberem ut in eo carnis extinxerit fomitem, tantamque ei tribuit firmitatem in bono, ut ne venialiter quidem unquam peccasse censeatur, vide à nobis dicta Parte 1. Tractatu 3. Quoad acquisitas verò ita cum istâ infusâ dietim crevit in sanctitate & virtutibus, ut per illas talem Sponsam à Deo meruerit. Hinc ubi nostra vulgata legit: *Missus est Angelus Gabriel ad Virginem desponsatam viro cui nomen erat Ioseph.* Maria ex Sy-

riaco apud nostrum Sylveiram tomor. in Ev. ngel. lib. 1. cap. 5. ut diximus adhuc supra, veritè. *Missus est Angelus Gabriel ad Virginem venditam viro cui nomen erat Ioseph:* quo significatur ipsum illam meruisse, sive pro eâ habendâ pretium dedisse quod merebatur: Castitatem attulisse qualem merebatur castitas ejus; humilitatem, qualem merebatur humilitas ejus; mansuetudinem, fidem, qualem merebatur mansuetudo, fides ejus, & ita de reliquis.

Fuerunt qui dixerunt D. Iosephum idcò fuisse valdè senem antequam duceret Virginem, ut removerent à Beatâ Deiparante omnem suspicionem corruptelæ in ipsius cum illo connubio, sed nimis puerilis est hæc ratio, non enim anni faciunt castum, sed Dei gratia, ut patet in senibus illis apud Danielem, qui voluerunt opprimere castam Sulannam, & in Ioseph Pro-Rege Ægypti valdè juvene qui è contra Heram ipsum ad luxuriam vehementissimè allicientem delusit è manibus illius elapsus. Quare alii dixerunt per hoc Authores voluisse Divum Iosephum multis annis opus habuisse, ut merita congrua comparare posset, quibus dignus redderetur tali conjugio: quemadmodum Jacob quatuordecim annis servire debuit ut pulchram Rachel obtinere posset. Dico ego non longè ab his postremis recedens, Iosephum statim à conceptione suâ fuisse in utero sanctificatum, & utu rationis ibi donatum, quo ex tunc posset mereri. & incessanter in gratiâ procedere, sicque ut fieret aptus ad desponsationem tantæ Virginis.

SECTIO II.

Dona quæ hunc titulum Sponsi comitantur.

Titulus Sponsi duo complectitur, X
titulus est autoritatis, & titulus amoris. Quoad primum, quod sit titulus autoritas patet ex Apostolo ad ad Ephes. cap. 5. v. 23. & ad Coloss. cap. 3. vers. 18. Ubi quasi definitivè pronunciat: *Vir est, caput mulieris,* & idcò

ideò ibidem mulieres exhortatur ut *subdita sint viris, sicut Domino*. Hinc etiam sacra Genes. c. 18. v. 12. vocat maritum suum Abraham Dominum suum. *Postquam consensui, inquit, & Dominus meus vetulus est voluptati operam dabo?*

XI. Quare Aristoteles licet Gentilis lib.

3. Oeconom. cap. 1. & 2. etiam Gentilibus suis præscribit: *Exitimare debet mulier bene composta, mores viri esse legem vite sue, impositam sibi à Deo per conjunctionem matrimonii. Quæ hæc ergo negligit, Deos ipsos videtur negligere, quibus presentibus sacra fecit, & matrimonium inuit*. Et Cato apud Livium lib. 34. *Majores nostri nullam ne privatam quidem rem agere feminas sine auctore voluerunt, sed in manu esse virorum*. Et ideò idem Cato apud eundem Livium Decade 4. lib. 4. accusans arrogantiam & supercilium mulierum Romanarum hoc quasi monstrum proponit. *Omnes, inquit, homines uxoribus dominantur nos omnibus hominibus: nobis autem uxores*

XII. Hæc porro autoritas viri in mulierem & subjectio mulieris ad virum, est ordinis naturalis, & fuisse etiam in statu innocentia, cum hæc tamen differentia, quod nunc mulier est subdita viro etiam invita, & nolens, in statu verò innocentia lubens, & ex ordine rationis.

XIII. Nec contra hoc facit quod Genes. cap. 3. vers. 16. dicitur Evæ post lapsum & in pœnam peccati sui. *Sub viri potestate eris*, non enim non ideò ante sub viro, sed non eodem modo: quia nimirum non lubens, volens, & ex ordine rationis, ut tunc, sed etiam invita & nolens, ut signifi. ant verba immediate sequentia, *& ipse dominabitur tui*. Quod mariti Dominum, & mulieris coactam ac duram subjectionem, meruit mulieris non natura sed culpa, *Quod tamen nisi servetur, depravabitur amplius natura & augetur culpa* inquit D. August. lib. 11. de Genes. ad litt. c. 37.

XIV. Quare cum Divus Josephus fuerit verus Mariæ Spontus seu maritus & hæc vera ejus uxor: esto in eâ nulla unquam fuerit culpa neque originalis neque actualis, fuit tamen illa verè ei subdita, sed sicut in statu innocentia Eva ex ordine rationis, non sicut ho-

diernæ mulieres, invita.

Hanc etiam Divi Josephi in Beatam Virginem autoritatem & Virginis ad Divum Josephum subjectionem clarè indicat Evangelium. Hinc prius de ipso loquitur quam de Virgine Matthæi cap. 1. *Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ: hic per ipsum non per Mariam deducit Christi genealogiam* Matthæi cap. 1. & Lucæ cap. 3. hinc cum de sacris his cõjugibus loquitur, præponit Josephum Mariæ Luc. c. 2. *Erant Pater IESU & Mater mirantes saper his quæ dicebantur de illo*. Hinc demique et tanquam capiti subiant revelationes, & intimabantur mandata divina circa curam pueri, non verò Matri, ne inquit D. Chrysostomus homil. 8. in Matthæum si Virgo revelaret Divo Josepho, videretur in illam habuisse autoritatem, eique quasi legem dare, cum proprium sit mulieris, ut subdita sit viro. Virgini datum fuit ut esset Mater Christi: Josepho ut esset vir ejus & caput familia: Noluit Deus illius juri præjudicatum.

Et ita se porro erga illum gessit humillima Virgo: in subjectione enim ad D. Josephum verè virum suum quæ est ex ordine naturali, non obstantibus prerogativis suis, modestè se ex ordine rationis continuit, directionem & regimen subit, & licet conscia quod divinam in utero suo prolem gessaret, tamè non fastidivit maritum: quidquid verò uxor obsequentissima præstare potest conjugi hoc illa multò cumulatius præstitit Josepho: Cum illo proficiscitur ad censum quem Cæsar, indixerat: cum illo peragit omnem Purificationis & Presentationis Ritus: cum illo diebus solemnibus anni ascendit ad templum: hunc sequitur in Ægyptum: huic adhæret in Ægypto: cum eo revertitur in terram Iudæi, cum eo recessit in partes Galilææ & venit Nazareth, nec dedignatur dici uxor Fabri, nec molestè ferri filium suum reputari & appellari filium Fabri, quem & ipsa appellabat Patrem ejus. Nulla unquam fuit uxor quæ reverentius obedierit suo marito. Quidni cum oculis suis ipsa cerneret filium suum omnium Dominum illi & sibi per omnia subditum? Lucæ cap. 2. versu 51.

Quid

XV.

XIX.

XVI.

XIX.

XX.

Josephus

Mariæ

Josephi

XV

XVII. Quid dicent hic illæ mulieres quæ propter formam feroculæ aspernantur sponfos? Quid illæ quæ dotem subinde maritis exprobrant? Quid illæ quæ illis arroganter insultant perinde quasi Domina virorum, non uxores & subditæ Domini & Apostoli autoritate? Quid illæ quæ totam domum rixis replent, jurgis subvertunt? Maria religiosissimè morem gerit, & observat suum Josephum: nec unquam respondat aut præit marito, & vos pudet obscundare viris vestris, sine quibus steriles essetis & inhonoræ?

XVIII. Hujus etiam in Virgine subjectionis ad virum argumentum validissimum est quod illa de se & de hoc loquens ad filium, Josephum sibi præponit dicens: *Fili quid fecisti nobis sic? ecce Pater tuus & ego dolentes querebamus te.* Lucæ c. 2. v. 48 in quem locum ita D. Augustinus tom. 10. serm. 63. de diversis cap. 11. *Non est præmittenda Fratres maximè propter disciplinam faminarum sororum nostrarum tam sancta modestia Virginis Maræ Christum pepererat, Angelus ad eam venerat & dixerat ei. Ecce concipies in utero & paries filium & vocabis nomen ejus JESUM: hic erit magnus & filius Altissimi vocabitur. Meruerat parere filium Altissimi, & erat humilissima: nec se marito, nec in ordine nominis præferbat, ut dixeret ego & Pater tuus. Sed Pater tuus, inquit, & ego, Non attendit uteri sui dignitatem sed attendit ordinem conjugalem. Non enim humilis Christus Matrem suam superbire docuisset. Pater tuus & ego dolentes querebamus te. Pater tuus inquit & ego, quia caput mulieris est vir quanto minus debent superbire cæteræ fœminæ?*

XIX. Ex hoc autem manifestè colligitur maxima Divi Josephi gratia: sicut enim Mariæ Sanctissimæ summam fuisse gratiã, concludimus ex hoc quod ut Mater Christi erat Christo quadantenus superior, propterea enim inter illam & Christum maxima debuit esse similitudo, licet major gratia in Christo: sic summa debuit esse in Divo Josepho gratia ut caput esse posset Mariæ, quia inter eos ut sic debuit esse similitudo & relatio proportionis, licet major gratia in Mariã.

XX. Dices si Mariæ caput fuit Divus Jo-

sephus, ergò hic excellior illã: falsum consequens, ergò & istud antecedens undè sequitur. Respondeo fuit excellior Divus Josephus secundùm quid, concedo, absolutè nego. Nam celsitudo Divo Josepho data est propter Mariam & Christum: Atqui Propter quod unumquodque tale; & illud magis, ergo &c. Sicut enim Maria est Mater Christi, & in quantum Mater est quadantenus illius superior, non tamen illo excellior, quia Mariæ data est celsitudo propter Christum: Sic cum Divo Josepho data sit Sanctitas propter Mariam & Christum, licet hujus & illius respectu, officio sit caput, in gratiã tamen est inferior, & in illã Maria quodammodò caput Divi Josephi, quia in gratiã est supra illum.

XXI. Secundò hic titulus Sponsi est titulus amoris: Et cum ex amore se invicem sibi tradant Conjuges (non enim ullã vi, metu, aut coactione fit hæc traditio, sed voluntate, sed amore:) ut hujus sacri fœderis principium est amor, ita & cibus ac nutrimentum: nec enim convivent Conjuges sine amore. Quare licet vir in uxorem habeat auctoritatem ut caput, sicut mox dicebamus, non eam tamen regere debet ut Dominus mancipium terrore, sed ut sociam & amicam amore. vel ut animam carnem suam, cui intimè unita est, & ita conglutinata, ut cum eã unum faciat: quã etiam comparatione utitur Apostolus ad Ephesios cap. 5. vers. 28. & 29. *Viri debent diligere uxores suas sicut corpora sua, qui suam uxorem diligit, seipsum diligit, nemo enim unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fovet eam.* Et ex hoc iterùm amore Divi Josephi qualitas & eximia decora metienda.

XXII. Neque seipsos tantùm tradunt sibi invicem Conjuges, sed etiam omnia sua. Nec posito matrimonii glutine duo reputandi sunt vir & uxor, sed unum: *Erunt duo in carne unã.* Hinc si vir Rex sit, uxor verò de infimis puella, quia tamen Regi nupsit, Regni consors facta, Regina est & dicitur: ita Esther nupta Assuero, Regni Assuerici Domina effecta est. Esther. cap. 2. Ita Athenais filia cujuscumque Philosophi sed tenuis, ducto Imperatore, Eudoxia dicta

dicta; Orientis & Occidentis Imperii solium conscendit. Et è contra, si uxor est Regina dum se viro in conjugem tradit, tradit & Regnum & Regem efficit: Hoc modo Sancta Pulcheria Imperatoris Theodosii senioris filia castissima, & Theodosii junioris etiam Imperatoris soror, ac deinde hæres, titulo Conjugii ex Senatus-Consulto Martianum virum ætate maturum, consilio gravem, continentiam probatum, atque militari virtute spectabilem, ducens, evexit in imperium, ita ex Cedreno Cardinalis Baronius tomo 6. Annal. ad annum Christi 450. numer. 17. Hoc etiam modo Agilulphus, qui in Baptismo Paulus nominatus est, Theodolindam ductam, quæ erat Longobardorum Regina, Rex Longobardiarum habitus est: ita Paulus Diaconus lib. 3. cap. ultimo. Hoc modo Philippus I. Austriacus beneficio suæ uxoris Joannæ in apicem Regni Hispanici evehctus est: cum enim legitimo matrimonio juncti essent, cessit fatis Isabella Hispaniarum Regina Mater Joannæ, quare deficiente prole mascula ad Joannam filiam devolutum est Regnum Hispanicum jure hæreditario, & jus ejus agnoscentibus Regni Ordinibus ab iis Regina proclamata est, ac proinde illius Sponsus qui fuit Philippus I. eodem Regno, Regioque titulo sublimatus. Eodem modo Maria Hungariæ Regina, Sigismundum Caroli IV. Imperatoris filium dum in matrimonium ducit, Regni Hungarici Regem efficit. Eodem modo multæ aliæ Principes Fœminæ Viros suos extulerunt. Si felices hi per uxores, quia per illas facti Reges, quanto felicitior Divus Josephus per Mariam, per quam, ut illa Regina, sic ipse sub Christo Rex & Supremus totius mundi effectus est.

XXIII. Dices, si Maria Regnum terrenum possideret manifestum est Divum Josephum Sponsum ejus Regem futurum, quoniam omnia uxoris bona viri efficiuntur bona per matrimonium: sed cum Regnum Mariæ non sit de hoc mundo, sed in Cælo, non sit temporale, sed spirituale & æternum, illud Regnum non videtur in ejus Sponsum transferibile: cum enim matri-

monium sit tantum vinculum humanum, ea solum facit communia inter virum & uxorem quæ sunt humana, non verò ea quæ sunt merè spiritua- lia. Respondeo, licet matrimonium Divi Josephi & Deiparæ esset humanum, id est inter homines, illud tamen à Deo fuisse specialissimè ordinatum, & ad finem specialissimum, & ideo ab illis contractum non in carne sed in spiritu: non enim ideo Deus voluit illos nubere, aut ipsi nupserant, ut eorum corpora commiscerentur, cum virgines semper extiterint, sed ut spiritus invicem copularentur in Deo, ut inquam, Joseph esset Mariæ adiutorium simile sibi, seu secundum ipsam, ad peragenda secum omnia ordinis Divini circa Verbum Incarnatum. Et ideo inter illos omnia omnino fuere communia, non quæ humana dumtaxat, sed etiam quæ divina. Ex quo amplius collige quanta felicitas obrigerit Divo Josepho per Mariam, per quam etiam Pater factus est non Regis cujusdam terreni & perituri, sed ipsius Dei Incarnati.

Vide ergo quàm verum sit quod in XXIV. initio hujus Capituli dixit noster Sanctus Joannes Damascenus. *Hanc dignitatem Sponsi Virginis fuisse concessam Divo Josepho singulari Dei dono, & per dispensationem omni sermone præstantiorem.* Et quis eam pollet eloquentia ut dicere possit quantà exinde dona cœlestia in eum defluxerint? Paucis tamen ut possum indigeto. Certè quemadmodum Imperatrix vel Regina dum Sponsum in Regem vel Imperatorem, ei nubendo, evehct, non solum & nudum titulum ei confert, sed etiam cum illo omnia Regni jura, omnes Regni opes, plenasque ejus gazas: Ita similiter dum Beata Virgo Divum Josephum in Sponsum accepit, non solum Regni illius, cujus illa Regina, titulum ei attulit, sed & simul contradidit ejusdem Regni divitias, maximè cum ei datum esset desuper de illis plenè disponere, quodque ille ad istam Sponsi dignitatem, non ullâ hominum dispositione, sed solâ Dei electione & procurratione evehctus sit, ut à nobis antebatatum est.

Q9

Quare

XXV. Quare etsi ante desponationem non fuisset in illis ita dives, ex hoc tamen omnem gratiæ plenitudinem tantæ dignitati commensuratum accepisset: Deus enim ad sua munia vel vocat idoneos, vel idoneos reddit: ita in hâc ipsâ materiâ argumentatur Divus Bernardinus Senensis Tom. 3. de Sancto Josepho. *Quando Divina Providentia, inquit, aliquem ad singularem gratiam seu aliquem sublimem statum eligit, omnia charismata donat, quæ illi personæ sic electæ & ejus officio necessaria sunt: atque illum copiosè decorat, ut patet in Moyse, Ioseph, Abraham, Isaac, & Jacob, David, & sic de aliis Prophetis. Patet etiam in novo Testamento in Virgine benedictâ, in Apostolis, Evangelistis, Doctoribus, Religionum Institutioribus: Quod maxime verificatum est in Sancto Iosepho qui ab æterno Patre electus est, &c.* Ita Divus Bernardinus Senensis citatus.

XXVI. Idipsum clarissimè mihi videtur innuere Matthæus cap. 1. in his verbis: *Ioseph autem vir ejus cum esset justus, &c.* In quibus verbis observandum quod ubi Evangelista pronuntiavit virum Mariæ, dum etiam justum dicit justitiâ scilicet universaliter sumptâ. Sed quomodo? non utique asserendo, sed supponendo tanquam rem incontestabilem, quæ nulla indiget probatione, quippe ita per se claram & notam, ut de eâ nemo ambigere possit? unde autem ita indubitata, nisi quia virum Mariæ prius pronuntiavit? ut porro hoc ita indubitatum quod justus ex eo quod vir Mariæ, ita eadem ratione eâ justitiâ justus, quæ decebat virum Mariæ, quæ decebat virum, qui cum uxore tam sublimi, erat spiritus unus, cor unum, anima una.

SECTIO III.

Dona quæ ei adjecta sunt ad ornamentum.

XXVII. Hujus generis ornamenta ei etiam concessa, & à Deo immediatè, & mediante Virgine Sponsâ suâ lectissimâ, idque sacri hujus contemplatione conjugii, mihi certissimum est, à Deo immediatè, probatur ex loco Divi

Bernardini Senensis jam num. 25. allato, ubi evidenter Sanctus ille Patet distinguit inter gratias quas recipiunt illi; qui ad communem sanctitatem electi sunt, & illi qui ad singularem, statumque aliquem sublimem: videturque innuere, quod primi illam tantum recipiant gratiam, quæ sanctitati illi; ad quam electi sunt, commensuratur: alii verò, non eam tantum quæ sublimi suo statui correspondet, sed aliquid amplius, quo copiosè decorantur, quæ doctrina verissima est, & vel inde mihi multum placet, quod cum hi ultimi à Deo singularissimè diligantur, ideo in illos se quodammodo effudit.

Atqui certum est statum sponsi Virginis Matris Dei esse sublimissimum, non ergo illa solum dona recepit ejus contemplatione, quibus ad tam sublimem dignitatem dignè compararetur, neque illa solum quæ tali qualitati & dignitati congrua sunt & conjuncta, sed & alia quam plurima, quæ Deus, qui dives est in misericordiâ adjecit ut copiosè decoraretur.

Mediante verò Virgine quæ etiam receperit? quantum ex ejus conversatione, convictu, & exemplis profecerit? quanta ejus meritis & precibus obtinuerit, quis edicere sufficiat?

Primò, quantum ex ejus conversatione profecerit, collige ex illo D. Petri Apostoli Epist. 1. Canon. c. 3. vers. 1. & 2. *Mulieres subdita sint viris suis, ut & si qui non credunt verbo, per mulierum conversationem sine verbo lucrifiant, considerantes in timore castam conversationem vestram,* & ex illo Pauli Apostoli 1. ad Corinth. cap. 7. vers. 14. *Sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidelem.* Inter peccata nullum durius infidelitate aut hæresi! inter homines, sexus masculinus firmior, & inflexibilior: sanctificare, opus omnium difficillimum: & hoc tamen totum potest mulier licet infirma & imbecillis. Cum enim sit gratiosa, & ametur à viro, eique jugiter adsit, in ejus animam se sicut aquam in spongiam sensim insinuat, illumque occupat, & occupatum tandem quocumque vult inflectit.

Hoc modo lucrifactus est Sisinus Deo

Deo per uxorem suam Theodoram : Flavius Clemens per sanctam Domitilam : Sanctus Valerianus per Sanctam Ceciliam : S. Adrianus Martyr per Sanctam Nataliam : Patricius pater Sancti Augustini per Sanctam Monicam : & infiniti alii. Eodem modo etiam Reges quàm plurimi , quos inter Clodoveus Rex Francorum adhuc Gentilis per Sanctam Clotildem , apud D. Gregorium Turonens. lib. 2. de Gestis Francorum cap. 30. Hermenegildus Rex Gothorum postea Martyr per Indegundem , apud Baronium tom. 7. ad ann. Christi 383. Agilulphus Hæreticus Arrianus Rex Longobardorum per Theodolindam Bavaricæ domus decus & ornamentum apud Paulum Diaconum lib. 4. cap. 2. Arnulphus Rex Persarum per Cæsaream tempore Mauriti Imperatoris apud Baron. ad annum Christi 593. ex Paulo Diacono & Gregorio Turonensi.

XXXII. Quod si hæc possunt scemina , & potuere jam nominata , quid ergo non potuit , quid non effecit Beatissima Virgo verbis & exemplis in Sponsum suum D. Josephum , sibi cœlitus datum , non infidelem , non ferum , sed mitem , mansuetum , tractabilem , Sanctum ? *Si nos miseri* , inquit Divus Bernardinus Senensis loco citato , *ex cohabitatione Virorum Sanctorum qui respectu hujus Virginis nihil sunt sepe tamen & multum proficimus , quantum existimabimus Divum Josephum cum sacrâ Virgine profecisse ?*

XXXIII. Secundò , nec minus suis precibus profuit Beatissima Virgo Divo Josepho Sponso suo. Si enim illa in re temporalis vino scilicet quod deficiebat in nuptiis Canæ Galilææ , tantum potuit ut in gratiam sponsum Christus Dominus primum signorum suorum ediderit aquam convertendo in vinum , cum tamen , ut ipse testatur , necdum venisset hora sua pro istius modi signis , ne quid matri intempestivum licet , aliquando recusasse videretur. Quid illa non potuit in spiritualibus pro proprio Spôso tam impensè dilecto , & dilectionem bene merito ? an ab illâ quæ temporalia petens , exaudita est tamen pro reverentiâ suâ , Christus avertit faciem suam , quando pro sponso suo sanctissi-

mo , etiam de se bene merito , spiritualia postulavit ?

Memorable est valde quod scribunt XXXIV. Joannes Curopalata & Gennadius Constantinopolitanus Patriarcha in expositione Cœcili Florentini tess. 5. de Theophylo , Imperatore Balbi Michaëlis filio sceleratissimo , precibus Theodoræ Augustæ & piæ uxoris suæ ab æternâ damnatione evidentissimè liberato. Hic cum in hæresim eorum prolapsus esset , qui sacras imagines oppugnabant , vulgò Iconoclastarum , in alia quoque scelera pronus statim proruit : Nam in Catholicos ab exordio ad finem Imperii sui ditis modis lævire non desistit , ut non in eos iratum , sed furiosum dixisset. Atque ut uno verbo ejus nequitiam complectar , & palam faciam sævitiam Heroïanæ similem , quam expirans exercuit , paucis excipe ex Joanne Curopalata.

Hic perditissimus Imperator ut sibi XXXV. vitæ finem adesse sensit , in obscurissimum carcerem Theophobum conjici imperat ad Bucoleonem , hoc solo nomine reum , quod de affectato Imperio haberet suspectum , voluisset secum totum Imperium perire ne haberet successorem : hic non fuit ejus barbaries , sed appropinquante fine eum educi jubet , educto caput amputari , caput amputatum sibi affecti : allatum manibus per capillos apprehendit , quod rabie contpiciens , in hanc supremam vocem erupit. *Neque post hæc ero Theophylus , neque tu Theophobus* Ita miser hæc novissimâ in virum innocentissimum exatiatus crudelitate , ad vitæ finem appropinquavit , in quo constitutus iusto Dei judicio os ejus toties blasphemum ita diductum est , ut per illud ejus viscera conspici possent. Raptus interim ad tribunal , sed ò rem mirabilem supra modum ! , cum preces pro eo à Viris Sanctis & piâ Imperatrice assidue effunderentur , ei venia data est : Theophylum quippe Imperatrix conspexit in somnis vindictum , tractumque ab innumerabili præcedentium & subsequenrium multitudine : ante illum ferebantur diversa instrumentorum genera ad torquendum accommodata , ipsaque videbantur eos sequi , qui ad supplicium adducebant ,

quo usque ad conspectum terribilis Iudicis pervenerunt, Theophylumque ante ipsum statuerunt: Provoluta igitur ad Iudicis illius tremendi pedes Augusta profusis lacrymis Iudicem pro Viro suo deprecabatur, ad quam dixit, Mulier magna est fides tua, propter te, Sacerdotumque tuorum preces Conjugi tuo do veniam: Tuncque ministris suis dixit: Solvite eum uxoriq[ue] ejus reddite. Vide Cardinalem Baronium tomo 3. Annal. ad annum Christi 842.

XXXVI. Si ergo potuit Theodora viro suo tam scelesto, capiti celo adeo exoso gratiam, veniam, & salutem, cujus adeo indignus erat, suis precibus & lacrymis impetrare, quid non potuit Maria, cui Deus nil potest negare, pro Viro suo Divo Iosepho, inde ab utero tam sancto, & de Deo tam bene merito?

XXXVII. Verum enimvero cum Maria Deipara esset super omnes Caeli gazas, ejusque amor quo dilectissimum Sponsum medullitus prosequabatur, non esset in carne, sed in spiritu, immo quod in carne non habuit, in spiritu duplicatum habuerit, quos quae effectus spirituales produxit tam intensus, tam incensus amor? Quis dubitet illam eum fecisse, participem omnium, quibus ipsa affuebat, & ille capax fuit Divinorum Charismatum? idque jam non ex hoc quod utriusque bona conjuges fiant per conjugium communia: sed vel ex eo solum quod Maria omni cordis affectu eum uti omnium hominum amabilissimum prosequeretur, & ob arctissimam animorum unionem, ob perfectissimam morum conformitatem.

XXXVIII. Hinc Divus Bernardinus Senensis loco citato. *Quia, inquit, noverat Virgo quanta erat unitas matrimonialis in spirituali amore, & sciebat Iosephum sibi a Spiritu sancto datum in Sponsum, & suae Virginitatis custodem, & ad participandum secum in charitatis amore & obsequiosa sollicitudine divinissimam Prolem Dei, ideo credo quod totius ex cordis affectu eum sincerissime diligebat: Amplius, cum omnia quae sunt uxoris sint viri, credo quod Beatissima Virgo totum thesaurum cordis sui, quem Ioseph recipere*

re poterat, ei liberalissime exhibebat.

Pulchre noster Christophorus Avenano sermone de Sancto Iosepho §. 4. Habuit, inquit, duos Beatissima Virgo Sponso sui amantissimos, Spiritum Sanctum scilicet & Divum Iosephum: & hoc ei evenit quod Domicellae, seu Amasiae, quae duos habens Amatores, ab utroque certatim colitur & amatur: Diligebat Mariam Spiritus Sanctus, diligebat & Ioseph, & uterque illam velut ex contentione honorabat. Sed cum Spiritus Sanctus eam diligeret amore infinito, Ioseph autem tantum non posset, in hoc seipsum consolabatur, quod posset amore laborioso & operoso, quod vicissim non poterat Spiritus Sanctus. Hinc Abbas Rupertus in Matthaeum. *Ad omnes calamitates & arumnas, quas ipse Spiritus Sanctus ferre non poterat, pignora vit Sanctissimum Iosephum.*

Spiritus Sanctus ergo ex amore illo infinito quo Mariam diligebat, in eam immensa congersit gratiarum dona, ut non sibi solum plena, sed etiam aliis super-plena fieret, illarum utique Thesauraria & Dispensatrix ab eo constituta: Ioseph vero cum hoc non posset, pro ea sollicitus erat, pro ea vigilabat, pro ea laborabat, pro ea aestuabat, pro ea sudabat, pro ea advena & peregrinus erat, animo ingenti, quod Spiritus sanctus minime poterat.

Quare Beatissima Virgo cum duos illos haberet sui amantissimos Sponso, Spiritum Sanctum & Divum Iosephum, quidquid illi a Spiritu Sancto veniebat, ejus Divum Iosephum participem faciebat: maxime cum optime convenirent isti duo Amasii, in idque lubentissime consentiret Spiritus Sanctus, ex quo illum ad omnes labores, calamitates, & arumnas, quas pro ea & Christo ipsemet ferre non poterat, Iosephum pignora verat.

SECTIO IV.

*Ultima Laus Divi Josephi ex
hâc conjunctione quod ea
quoque profuerit ipsi Divae
Virgini.*

XLII. Licet primo aspectu hæc propositio insolens videri possit, quod scilicet Beata Virgini profuerit ipsius cum Divo Josepho conjunctio, antiqua tamen est veritas, pro quâ audiendus primò Divus Augustinus tom. 10. in Appendice sermonum de diversis serm. 25. circa finem vel quisquis est Author illius ubi hæc habet verba: *Habe Josephum cum Maria conjuge tuâ virginitatem membrorum, quia de virginis membris virtus nascitur Angelorum: sit Maria Sponsa Christi virginitate servata. Sis autem & tu Pater Christi curâ castitatis, & honorificentia virginitatis, ut de virginis membris genitricis, sæculis Christianis nulla sit zelotypia: quem locum accommodans Divo Josepho ex Patribus nostris Discalceatis Pater Elias à Sanctâ Theresiâ Opere in duo volumina distincto, cui titulus Legatio in Epist. nuncupat. ad Divum Josephum; observat acutè in eo esse manifestum in his verbis: *Sit Maria Sponsa Christi virginitate servata: cum enim immediate post convertens se ad D. Josephum subdat. Sis autem & tu Pater Christi curâ castitatis & honorificentia virginitatis, &c.* manifestè patet in prioribus verbis loco istorum verborum, *Sit Maria Sponsa Christi*, debere esse, *Sit Maria Mater Christi virginitate servata*, ut sit sequela in eo quod subditur, *Sis autem & tu Pater Christi curâ castitatis, &c.* loco igitur hoc ita restituito, accipe illius genuinum sensum & interpretationem ex præcitato Patre nostro Eliâ à Sanctâ Theresiâ.*

XLIII. Alloquitur Sanctus Augustinus, vel alius si alius est istius sermonis Author, loco isto Divum Josephum occultè dimittere volentem Mariam conjugem suam, atque dicit ei. *Habe, idest, cole cum Mariâ conjuge tuâ virginitatem membrorum.* Neque hoc à te infructuo-

sè aut inutiliter faciendum existimes, quia de virginis membris virtus nascitur Angelorum: hoc est qui virginitatem, quæ in membris carnis est, colunt, virtute ac meritis sunt pares Angelis: quod autem subdit juxta præcedentem correctionem. *Sit Maria Mater Christi virginitate servata*, intellige, inquit noster Elias à Sanctâ Theresiâ, virginitatem non ut ab ipsâ servatam sed ut à Divo Josepho, qui Mariani pudoris custos & servator à Deo electus est & exiit. Et sensus est: *Sit Maria Mater Christi virginitate ejus servata per te ô Joseph! quem semper alloquitur per apostrophen, & quod Maria sit Mater Christi, ex hoc ipso tibi teneatur, nam ideò facta est Mater Christi, quia tu virginitatem illius, in quam ex lege matrimonii jus habebas, conservasti.*

Ex quo pondera Divi Josephi dignitatem ac immensum ipsius de Beatissimâ Virgine meritum: Quod enim hæc Dei Mater sit, hoc ipsa post Deum debet Divo Josepho nam virginitas illi, ut diximus, maternitatem istam attulit, virginitatem autem illius, Divi Josephi temperantia servavit. Ex quo facile quilibet eliciet quantis pia illa ac gratissima conjux, & erga omnes etiam immeritos adeò misericors & munifica, argumentis gratiam hæc rependerit.

Subditur deinde loco præcitato. *Sis & tu Pater Christi curâ castitatis, & honorificentia virginitatis: quasi diceret, dum sponsæ tuæ castitatem curasti, ejusque virginitatem honorando, eam ut optimus custos tuâ servas atque defendis temperantiâ, non solum id efficias quod illa sit Mater Dei, sed etiam id tu obrines quod fias ejusdem Dei Pater: sicut enim alii mariti ductis uxoribus, filiorum quos illæ pariunt patres efficiuntur, illarum virginitate corruptâ, sic tu è contra, sponsæ tuæ Mariæ Virginitate servatâ, Christi filii ejus Pater efficiaris: Nam quemadmodum aliis filiis nascendi causa est usus conjugii, ita è contra Christum concipiendi & gignendi causa fuit abstinentia ab hoc usu: Salvatore enim aliter nasci decebat quam ceteros homines, nec aliter nasci quam ex muliere incorruptâ.*

XLVI. Unde etiam fiet, inquit idem locus ex Augustino qui supra, *ut de virginis membris Dei genitricis, seculis Christianis nulla sit zelotypia*, id est te o Ioseph! virginici pudoris custode ac servatore castissimo futurus est, ut deinceps nullis seculis unquam Christianos ulla tangat aut irrat temeratae virginitatis Mariae suspicio, sed certissime omnes credituri sint, illam licet parientem, Virginem tamen illibatam permanisse: unde consequenter Divo Iosepho rota debet Ecclesia quod ei omnem abstulerit de virginici partus puritate ambiguitatem.

XLVII. Ideoque cum Ioseph antiquus Aegypti Prorex fuerit, ut toties repetimus figura huius castissimi Virginis Sponsi, merito in eo impletum & expressum dico quod de illo dicit Scriptura sacra Genes. 49. v. 25. *Omnipotens benedice tibi benedictionibus Caeli desuper, benedictionibus abyssi jacens deorsum*: per istam abyssum intelligendo vel Mariam vel uterum ejus, & per benedictionem Caeli desuper operationem Spiritus sancti ex qua conceptus est in illa Christus: cum enim ut illud profundissimum mysterium per Spiritum sanctum in utero Virginis perficeretur, ita Divus contribuerit Iosephus, quis negare poterit ipsum in eisdem abyssi super benedictae benedictionum participationem ubi erimam venire debuisse?

XLVIII. Audiendum secundò, pro hac nostra Thesi quid ipsa Beata Virgo de se ipsa ex mente Sanctorum Patrum & Ecclesiae loquens dicat Ecclesiastici cap. 24. Ibi sic illa inter alia vers. 18. *Quasi palma exaltata sum in Cades*, ubi alia versio pro *exaltata sum* habet *maritata sum*: adeò ut juxta hoc in Beata Virgine idem sit esse maritatam, & esse exaltatam: sed hoc qua ratione?

XLIX. Primò, quia Divus Iosephus cui maritata fuit, ita sanctus extitit, talibus gratiae ornamentis instructus, tot & tantis Coeli divitiis cumulatus, ut Virginis gloriae non parva cedat, quod virum tam sanctum, tam perfectum, adeò in omni virtute consummatum habuerit, debueritque habere.

L. Memoriae proditur quod quondam nobiles matronae Athenienses ex condito instituerunt circum sive Con-

ventum magnificentum, ad solemnem opum suarum, margaritarum, unio-num, gemmarum, adamantum, coeterique mundi muliebris vanam ostentationem. Die igitur statuto conveniunt omnes fulgentes in localibus, auro, & gemmis ut caelum in stellis: sola inter illas uxor Phocionis ibi comparuit in habitu modesto, sed honesto, quam propterea aliae comptulae, quae se ornaverant ut ad scenam, vel ad triumphum, riserunt tanquam innocentem & simplicem: verum illa quae pluris faciebat, vitam suam sapientibus viri sui effatis, quam fatuis mundanarum deliriis aptare, ex inde ne vel minimum commota, sed mentem stabili, sic illas sapienter & modestè affata est: non sine consilio o Dominae meae! hinc ego inter vos adsum in vulgari meo habitu: poteram ut & vos divitias meas, quae non desunt ostentare, sed volui vobis ostendere, me unicum id aestimare, & magis facere, quod sum uxor Phocionis. Si haec illa de suo Phocione, quid Beata Virgo de suo Iosepho?

Secundò exaltata Maria quia maritata, quia ut Divus Iosephus in Mariam coniciens oculos, ejus puritatem, modestiam, humilitatem, charitatem, &c. intuens mirabatur, & ad easdem virtutes imitandas animabatur: ita quoque Maria ex Divi Iosephi maximis virtutibus suo modo profecit. Intuens enim Sponsum suum tam sanctum, tam humilem, tam modestum, &c. cor ejus coelesti perfundeatur suavitate, atque in Dei tantarum virtutum Authoris laudem & amorem magis inflammabatur. Hinc bene D. Hieronymus, de nominibus Hebraicis observat quod *Cades* interpretatur Sanctitas, ut intelligamus in hac nostrarum conjunctione palmarum, (*Quasi palma exaltata sum in Cades*) nihil non redolere sanctitatem: Erant ergo illi duo Sacri Conjuges, quasi duo carbones accensi qui ex approximatione se invicem inflammant: erant quasi duo uniones orientales, qui juxta se positi pellucidiores apparent & elegantiores; erant sicut duo illi Seraphini apud Isaiam Prophetam qui alarum collisione reciproca se mutuo ad Dei laudes canendas provocabant.

Tertiò, ut intelligas quomodo exaltata

altata Maria ex hoc quod maritata: nota quod in humanis conjugiiis Pater tenetur uxori suæ de suâ Paternitate, & Mater Marito de suâ Maternitate: non quod uxor Paternitatem, maritus Maternitatem producat ex toto, vel ex parte: stat enim utraque ex utriusque propriâ causalitate, sed quia cum sint tantum causæ partiales unius & ejusdem Prolis nisi unirentur in agendo nunquam poneretur proles, ad cuius tantum positionem exurgit relatio Paternitatis in viro, Maternitatis in uxore.

LIII. Simili ferè modo tenetur Beata Virgo Divo Josepho Sponsò suo de suâ Maternitate: Licet enim hîc non concurrerit enim ipsâ Virgine ad productionem Christi, concurrat tamen nomine ipsius Spiritus Sanctus, qui in hâc productione ipsius vices ex infinitâ dignatione supplere dignatus est: quod autem quis per alium facit hoc modo, idest supplendo vices, & ex intentione supplendi, per se ipsum facere censetur: Hinc optimè dicitur *Palma maritata Maria*. Quemadmodum enim in naturalibus palma tœmina ut fructum suum ferat, necessariò maritati debet & conjugii palmæ mari, non aliter illum productura: ita quoque Beatissima Virgo Deipara secundum præsentem Decretorum Divinorum statum Divo debuit Josepho conjugii, ut Christum Dominum ex se proferret. Atqui ex hoc quod illa Christum protulit benedictum fructum ventris sui, tota ejus magnitudo & exaltatio ut constat, ergo & hæc quoque conjunctio Virgini profuit, ut & Divo Josepho, qui per illam pariter Christi Pater effectus est: Quid ergò Sanctissima Virgo illi cui hoc debuit non rependit quæ tantum potuit.

LIV. Hanc quoque rationem ex Augustissimo haurio Augustino tomo 7. lib. 1. de Nuptiis & Concupisc. cap. 11. ubi postquam statuit verum inter Mariam & Joseph Conjugium, esto inter illos non fuerit nec debuerit esse concubitus carnalis: elevans conceptus suos, addit: *Propter quod fidele Conjugium Patentes Christi vocari ambo meruerunt, & non solum illa Mater, verum etiam ille Pa-*

ter ejus, sicut Conjux Matris ejus, utrumque tamen mente non carne. Ubi vides Divum Augustinum velle non tantum Divum Josephum, sed etiam Mariam per hoc fidele Conjugium meruisse ut vocarentur parentes Christi. Ambo, inquit, meruerunt; quomodo verò ambo? Maria ut Joseph? nisi modo jam explicato, cum mutuâ ad invicem post Deum obligatione, Josephi ad Virginem pro suâ Paternitate, & Virginis ad Josephum pro suâ Maternitate.

Et quia ex dictorum paroemia id geminatis non cadit error: Confirmatur iterum ex eodem Divo Augustino sibi in hac doctrina constante ibidem paulò infra in his verbis. *Sed cum illo (idest Josepho,) non seminante illa peperisset, profecto nec ipsius forma servi parentes ambo essent, nisi inter se etiam sine carnis commixtione conjuges essent.* Ubi duo dicit Augustinus: primum, quod ambo sint parentes formæ servi in Christo, esto Divus Josephus non seminaverit: secundum, quod illius formæ servi parentes ambo, idest non solum Joseph, sed etiam Maria non fuissent nisi fuissent inter se conjuges sine commixtione carnis: Ex quibus patet quod in argumento hujus Sectionis proposuimus, scilicet quod hæc Conjunctio seu Matrimonium ipsi quoque Divæ Virgini profuerit.

Finio hunc Tractatum per Verba Divi Gregorii Nazianzeni orat. 11. de funere Gorgoniæ Sororis suæ. Hic Magnus Antistes ex singulari Divinarum Litterarum scientiâ cognomento Theologus, post elatam usque in Cœlum Gorgoniam præfatam, digrediens ad laudes Ursalii ejus mariti, eas sic compendio absolvit. *Vultis uno verbo Virum describam? Vir erat illius Gorgonia, nec enim scio quid amplius dicere necesse sit. Vir erat illius cuius unus rubor placebat quem pudor affert; unus candor quem parit abstinentia, nam pigmenta & fucos scenicis & meretricibus relinquebat. Vir erat illius quæ corpus penè sine cibo velut materia expers retinebat, & ante mortem mori cogebat. Vir erat illius, quæ noctes insomnes divinis psalmodiis traducebat, & tenera membra solo insternebat, &c.* Quod si ita ille magnus Antistes,

LV:

LVI:

ristes, & summus Theologus de Ursilio, quod Vir fuerit tantæ Mulieris Gorgoniæ: Quàm potiori ego jure dicam de Divo Josepho vultis uno verbo dicam quantus fuerit? Vir fuit illius Mariæ: vultis scire quantâ puritate, pietate, humilitate, prudentiâ, charitate, contemplatione, modestiâ, castitate, sanctitate, meritis, dotibus cor-

poris & animæ Sanctus Joseph exornatus fuerit? Uno verbo absolvam, Joseph Vir Mariæ de quâ natus est Jesus, qui vocatur Christus: nec enim scio quid amplius dicere necesse sit. Quanquam tamen amplius adhuc restat dicendum, quod scilicet fuerit Pater Christi & Dei, quæ materia est Tractatus qui sequitur.

TRACTATUS SECUNDUS. DIVUS JOSEPHUS Pater JESU.

NOMEN Patris cum sit nomen pietatis, & potestatis, ut etiam docuit antiquissimus Tertullianus, nomen est magnificentissimū & honorificentissimū: Propterea Senes qui ab ipsâ senectute venerabiles censentur, non parùm se honorari putant cum eis à nobis illud nomen *Patris* tribuitur.

Tantum est istud nomen, tam honorificum, tam magnificentum, ut etiam Reges & Principes, aliâque Reipublicæ columina, illud plaris fecerint, & si sapiunt alii, plaris facere debeant, æstimareque se magis honorabiles esse dum Patres populi appellari suis factis merentur, quàm ipso Regali titulo, qui tamen summi culminis est: Et quid mirum cum & ipsis Diis hoc nominis honoris gratiâ tributum sit. Vide Virgilium lib. 2. *Æneidos*, maxime lib. 2. *Georgicæ*. Gellium lib. 5. cap. 12.

Quod si illa appellatio adeo honorifica respectu hominum nobis similitum, quanta quæso erit illa in Divo Josepho, qui talis est per respectum ad Deum? Ptolemæus Rex à divitiis, à potentia, ab armis, à sapientia & judicio famosissimus, cessit adhuc vivens Cotonæ & Regno in favore Filii sui: cumque

Aulici sui id vehementer dissuaderent, quod valde indecens videretur Regem in senio tali se exuere Majestate: Respondit sapienter, se plaris facere Patrem Regis dici, & esse, quam Regem: Ita Joannes Baptista Fulgosius lib. 5. cap. 7. de Parent. Indulgent. erga liberos. Quanta ergo erit tua ô Sanctissime Joseph! gloria, qui non hominis Regis, sed Dei hominis Pater, & verè Pater exillis? Hanc gloriam hoc Tractatu pro viribus exequimur.

CAPUT PRIMUM.

Divo Josepho nomen Patris respectu Christi Domini rectè tribuitur.

Magnus, inquit Abbas Rupertus de Gloriâ filii hominis lib. 1. & verum nomen Beato Joseph Matthæus attribuit, quia si est Vir Mariæ, est & Pater Domini, &c. Ergo Vir Mariæ Joseph & ipsa Vxor illius. Proinde nec iste ineptè dixit Joseph Virum Mariæ, nec alius Evangelista mentitus est Patrem illum, ejus qui in eâ natus est Christi, appellando. Et erat iniquus Pater ejus & Mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. Quid ergo mirum quod in asserenda ei istâ dignitate adeo